

Predikan

Den helige Mikael's dag 2010-10-03

Psalmer: 1:1-3, 10, 668, 483, 391, 333

Pär-Magnus Möller

Att vara kristen är att gå in i kampen om livet – det är en svår och tuff kamp. Det finns visserligen människor som säger att vi kristna behöver tro på en Gud eftersom vi inte annars riktigt klarar av att hantera livet. Gud är liksom vårt moders- eller faderssubstitut, en tröstenalle i svåra tider. Visst finns det säkert några kristna som använder Guds så, men den som hävdar att detta är grunden för vår tro har ändå inte på något sätt förstått vem Gud är eller vad det kristna livet innebär.

När Jesus kallar oss till tro och skänker oss den Helige Ande som gåva, öppnas tillvaron för oss och vi liksom ser det som vi innan inte såg. Plötsligt blir vi medvetna om att vi står mitt i striden mellan Gud och den onde. Vi står bokstavligen mitt i striden för det är oss striden handlar om. Det är inte bara så att striden pågår runt omkring oss, nej den pågår in i vårt allra innersta. Vi är liksom delade rakt igenom. Våra allra godaste tankar är besmittade av själviskhet – våra mest osjälviska handlingar bär alltid någon slags självisk baktanke. Å andra sidan är vår allra djupaste ensamhet också en gemenskap med Jesus själv – till och med in i döden är livets Herre med oss. Våra liv är delade rakt igenom.

Att ha blivit kallad till tro (– för det är det vi blivit. Ingen kan välja att tro om inte Gud först kallat och så öppnat våra ögon) innebär ett stort ansvar. Vi är genom tron kallade och rustade att delta i striden. Det innebär kallelsen att gå in i striden om sig själv – striden vars mål är att skapa fred i ditt liv och göra dig hel.

Jesus är väldigt tydlig när han talar om hur viktigt och farlig den här striden är. Lite för tydlig i våra svenska omogna andliga sammanhang där vi inte är vana att det kristna livet skall kosta något. Jesus säger att det är bättre att vi hugger av oss fötterna och händerna och drar ut ögonen än ger seger åt den onda sidan. Det måste alltså betyda att Jesus menar att den här striden kommer att kosta på – och vi som vill vara kristna måste vara beredda på det.

Jag är rädd att vi kristna i Sverige generellt är väldigt dåligt beredda på den här kampen. När det gäller striden mot orättvisan i världen och samhället har vi invaggats i den felaktiga tanken att tron är en privatsak och alltså inget som skall få några konsekvenser utanför den egna bönekammaren. Till och med kristna politiker försöker hävda att deras kristna tro inte påverkar deras politiska engagemang – ty det är inte accepterat av samhället. Engagemanget mot världens lidande sträcker sig ofta inte längre än till en tjuga eller möjligtvis en

hundralapp i kollektlådan – och jag raljerar inte över någon annan än mig själv i det här sammanhanget. Samtidigt vet jag att vi är många som delar våndan över vår likgiltighet – för det är det som det hela handlar om. Vi har av världen blivit invaggade i föreställningen om att det kristna livet inte får kosta något – inte får innebära någon smärta utan bara är ljuvligt och underbart och fridfullt. Det är precis dit vår fiende vill få oss – han vill att vi ger upp!

Också när det handlar om den inre kampen i våra liv är vi också invaggade i tanken att kampen är ofarlig och kostnadsfri. Det är t ex ett stort bekymmer att kristna i Sverige använder själavården i så liten grad som vi faktiskt gör. Till och med inom församlingen inbillar vi oss alltså att det kristna livet är en privatsak och att andlig växt inte innebär kamp och strid. I detta sammanhang förvånar vi oss också över att kristen tro missaktas i samhället och förlöjligas. Men det är ju inte så konstigt att vi räknas som ointressanta om vår tro inte får konsekvenser i kampen för en god värld i Jesu namn – eller ens i egen personlig växt och helgelse.

Striden finns också inom församlingen. Vår förståelse av vad en församling är har också grumlats i och med att vi blivit blinda för striden. Många församlingar i Sverige, inom svenska kyrkan likaväl som inom de s.k. frikyrkorna, har förvandlats till verksamhetsinstitutioner som organiserar verksamhet med lite religiös touch. I sådana sammanhang är Jesu ord i dagens evangelium fullständigt obegripliga – varför skulle jag behöva rycka ut mina ögon och hugga av mina händer – varför skulle jag ens gå in i ett frivilligt lidande eller i en andlig kamp? Är det inte viktigast att vi har det trevligt?

Jag har en känsla av att det samhälle vi lever i förvirrar oss mer än vi tror. Allting verkar ju så bra, så tryggt och rätt. När ondskans tryne emellanåt tycks dyka upp förfäras vi oss och jagar syndaböcker och hoppas att när vi väl fällt syndaboken skall allt bra och stilla igen. Vi vägrar liksom att inse att striden är större än så, att den handlar om oss och mina val och prioriteringar. Vi kommer inte få frid förrän vi strider på Guds sida med hans kraft och tar på oss det lidande han lägger på oss. Så hemskt det låter – men jag är rädd att det är sant. Det finns ingen annan väg.

Men hur skall jag då orka gå in i den här kampen? Hur skall vi kunna se igenom alla distraktionerna, alla förförelser och lockelser? Hur skall vi kunna leva som vittnen om Guds rike i denna likgiltighetens värld? Hur skall vi mer och mer kunna bli Kristi stridsmän och stridskvinnor och allt mindre kristna vårdpaket? Hur skall vi orka?

Profeten Daniel i den gammaltestamentliga texten hade plötsligt fått ögonen öppnade för verkligheten; Daniel fick i synen se världens vedermödor, lidande

och kamp. När han såg verkligheten utifrån Guds perspektiv tappade han all kraft eftersom han insåg att det som väntade var outhärdligt att bära. Han fylldes av missmod. Då grep ängeln in, rörde vid honom så att han återfick sin styrka.

Här uppenbaras ett mysterium; Den kristne som inte vill gå in kampen om sig själv och för Guds rike, kommer heller aldrig att upptäcka himmelrikets oändliga potential. Vi föreställer oss ofta verkligheten som så att vi springer omkring här på jorden och Gud tronar i ensamt majestät högt uppe i himmelen – långt härifrån. Men striden pågår ju här. Hit har Gud sänt sina änglar att strida med oss mot ondskans demoner och krafter. Men saken är den att den kristne som inte går in i striden märker heller aldrig av kraften som är med oss – han eller hon tynar istället, genom missmod och trötthet, sakta bort från det liv vi är kallade att leva.

Striden handlar om vårt hjärta. På korset besegrade Jesus djävulen och hela hans välde – segern är vunnen – det vet till och med den onde själv. Men Jesus har ännu inte tagit ut segern fullt ut. Skulle Jesu ta ut segern och skicka djävulen till det helvete där han hör hemma så hade våra delade hjärtan, genom otron, varit så bundna vid den onde att vi hade gått under tillsammans med honom. Det kan inte Gud tillåta. Därför sänder han sina änglar att strida med oss, att väcka oss ut slummern, att vaka över oss – och för att ge oss kraft när vi inte orkar gå av egen kraft.

Jesus har två mål med kampen – den frälsta människan och den helgade människan.

Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv, skriver evangelisten Johannes. Den som tror och blir döpt är räddad, frälst – så har vi blivit lärda. Men ibland glömmer vi att trons liv alltid måste vara ett växande liv. En vuxen människa som har en s.k. barnatro riskerar snart att tappa tron när verklighetens strid blir tydlig. Ett barn skall ha en barnatro, men vuxen skall ha en vuxen tro. Denna andliga växt brukar vi kalla helgelsen. Det är vi dåliga på att uppmuntra i vår svenska tradition.

Det är väldigt lätt att få en människa att komma till tro – det ser man inte mist i konfirmandarbetet. Men sedan – när vardagens kamp pockar på och frestelserna kommer – då glömmer vi så lätt. Så kan vi se människor som med hull och hår går in i kyrkans liv, in kampen, men snart, efter några motgångar lämnar, besvikna på att kyrkan bara bestod av människor, att allting var svårare än man trodde – eller så kom bara något nytt i vägen, något som frestade att se åt ett annat håll som verkade mer intressant; – allt ifrån en ny hobby till ett barnbarn.

För att andligt överleva denna kamp behövs helgelsen. Helgelsen innebär egentligen att bit för bit öva sig för striden och att öva sig i erfarenheten av att Guds kraft bär. I helgelsen ligger erfarenheten av att när jag misslyckas, faller för frestelsen och går bort från Guds väg – så kallar Gud mig åter. I dagens evangelium påminns vi om att Guds änglar är med och strider för oss - och inte vilka änglar som helst, nej, de änglar som står närmast Gud och ständigt ser hans ansikte och kan rapportera vad som händer – de änglarna är med oss! Vår kamp är alltså Guds högsta prioritet! De vill styrka oss och påminna oss då vi fallit om att Guds nåd räcker!

Vad skall jag göra för att växa i min tro och bli helgad?

* Arbeta med ditt böneliv. Det är A och O. Vi skall öva oss i att alltid be – att ständigt vara medvetet inför Guds ansikte. Sätt en plan för ditt böneliv – ta i alla fall några minuter av helig tid i din vardag då du övar närvaron inför Guds ansikte.

* Besök din själavårdare. Ring och boka en tid – säg att du behöver vägledning för din andliga växt – svårare än så är det inte.

* Var trogen gudstjänstfirare och söka dig ofta till nattvarden. Om vi inte övar oss att tillsammans med församlingen lovsjunga Herren och fira gudstjänst är det lätt att vi svävar bort från gemenskapen och tröttnar. Prioritera mötet med församlingen och Kristus.

* Skaffa dig en vana vid andlig läsning. Förutom Bibeln finns det många goda böcker där du kan hämta vägledning. Om du inte kan välja – fråga någon annan kristen eller din själavårdare.

* Öva avståndstagandet. I ett samhälle som får oss att tro att vi inte kan vara lyckliga utan ett överflöd av ägande är det en god sak att öva sig i att inte bli beroende av saker och ting – öva dig i att ha ditt hjärta någon annanstans än i ägandets glädje.

Och tillsist: Samla skatter i himmelen. Öva frimodigheten genom att göra det du inte vågar för nästan. Ställ den där intresserade frågan till den som inga frågor får, ge lite mer än du tror att du förmår, ge tid till den som du brukar undfly, tolka allt till det bästa, öva dig att älska den som inte är god mot dig.

Genom dessa övningar växer du i ditt andliga liv och du riskerar inte att gå bort från Gud då de svåra dagarna kommer. Då vet du nämligen genom din egen erfarenhet att den stund då du, likt Daniel, inte har någon kraft kvar, kommer Guds änglar att ge dig vad du behöver – och himmelrikets skatter öppnas för dig så att du in i evigheten kan kämpa trons goda kamp – för din skull, för din nästas skull, gör Guds rikets skull.

”Var inte rädd, du högt älskade, allt skall gå väl. Var stark, var stark!”